

Forsikring af juletræer og klippegrønt

Af advokat Henrik Thal Jantzen, Reumert & Partnere

Juletræer og klippegrønt udsættes - som andre handelsvarer - for risiko for tab og skade, såvel under produktion som i forbindelse med salg og transport.

De mest almindelige årsager til sådanne tab og skader er brand, tyveri og hærværk, ulykkelig hændelse under transport, samt sygdom og forårsnattefrost i kulturerne.

Disse ude fra kommende begivenheder - som man ikke kan sikre sig imod 100% - skaber et betydeligt behov for at forsikre mod sådanne risici. Dermed kan den økonomiske smerte, hvis uheldet skulle være ude, undgås eller begrænses.

Det er min fornemmelse, at forsikringsforholdene ikke sjældent behandles noget lemfældigt af producenter og sælgere, hvilket er anledningen til nærværende artikel.

A. Forsikring under opvækst

Brand

De fleste producenter har (forhåbentligt!) tegnet en skovbrandsforsikring.

Denne forsikring dækker skader og tab, der skyldes brand (uanset årsagen hertil), direkte lynnedslag, eksplosion samt nedstyrtning af luftfartøj.

Forsikringen dækker ikke i det omfang, der kan opnås erstatning fra staten i henhold til den aftale der er indgået mellem bl.a. Miljøministeriet og Dansk Skovforening. Herefter dækker staten brand-, tyveri- og hærværksskader opstået som følge af det offentliges adgang til skovarealer efter Naturbeskyttelsesloven.

Det dækningsberettigede tab under skovbrandsforsikringen opgøres således, at forsikringstager i princippet stilles økonomisk, som om branden ikke var indtruffet. Erstatningen tager derfor udgangspunkt i en opgørelse over de udbytter, man har mistet på de brændte kulturer, omfattende indtægter ved ordinær udtynding og hugst samt klipning af grønt.

Ved beregningen indgår de gældende priser, der på vurderingstidspunktet anvendes ved de af Skovforeningen beregnede venteværdier.

Fra disse mistede indtægter fratrækkes sparede omkostninger ved bevoksningens pleje såvel som sparede omkostninger ved ordinær hugst, transport og salg samt fordelen ved kontantbetaling.

Man skal være opmærksom på, at forsik-

Skovede juletræer, der henligger under åben himmel, er normalt ikke dækket under en erhvervsansvarsforsikring.

ringen som udgangspunkt ikke omfatter omkostninger til genplantning (indkøb og udplantning), med mindre det direkte er aftalt, at forsikringen også omfatter sådanne omkostninger.

Bortset fra dette forsikringsprodukt tilbydes der ikke nogle specifikke forsikringer for juletræer og klippegrønt i vækstperioden. Således er eksempelvis sygdomsudbrud i kulturerne og skader som følge af forårsnattefrost og tyveri i vækstperioden normalt ikke forsikringsdækket.

Tyveri

Hvad særligt angår tyveri, er det næppe muligt at forsikre sig herimod i vækstperioden. Dette hænger sammen med, at sædvanlige erhvervsforsikringer (forsikring af erhvervsløsøre og drifttabsforsikring) normalt aldrig dækker simpelt tyveri, eller som det ofte anføres „*tyveri af genstande der beror under åben himmel eller under halvtage, i stuer og telte og lignende*“.

Mulighederne for at få erstattet tyveri (og hærværksskader) vil derfor afhænge af, om tyveriet eller hærværket er omfat-

tet af aftalen med Miljøministeriet. Dette kræver, at det offentlige har adgang til arealet i medfør af Naturbeskyttelseslovens regler, samt at tyveriet, hærværket eller branden er forårsaget af publikums lovlige adgang i overensstemmelse hermed.

Dette betyder, at eksempelvis tyveri, hvor der (ulovligt) anvendes motorkøretøjer, ikke vil være dækket.

Da der samtidig er en selvrisiko på skader under DKK 1.000, er det nok begrænset, hvilke dækningsmuligheder skadelidte har for tyverier: Småtyverier er ikke dækket på grund af selvrisiko, medens større tyverier, der kræver anvendelse af motorkøretøj, heller ikke er dækket.

Det er i øvrigt væsentligt at notere sig, at dækning under aftalen med Miljøministeriet såvel for brand, tyveri som hærværk kræver, at skaden er anmeldt til politiet inden 8 dage fra opdagelsen. Den skal endvidere være anmeldt til Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, senest 4 uger efter, skaden er opdaget. Overholdes disse anmeldelsesfrister ikke, bortfalder dækningen.

Det kan derfor i det hele konkluderes, at mulighederne for at få erstatning for tyveri er yderst begrænsede i produktionsfasen.

Forsikring mod sygdom og frost

Hvad angår sygdomsudbrud og/eller forårsnattefrost i kulturerne, er dette også risici, som producenten selv bærer.

Mig bekendt er det ikke almindeligt at tegne forsikring for sådanne risici. Det bør dog efter min opfattelse nøje overvejes af den enkelte, om der kan være behov herfor.

I givet fald bør forsikringsselskabet forespørges om mulighederne for en sådan supplerende dækning til den almindelige skovbrandsforsikring.

B. Forsikring i forbindelse med salg

Når pyntegrønt er klippet eller træer skovet, går disse fra at være en fast bestanddel af ejendommen til almindeligt løsøre. Sker der brand i kulturerne, vil den normale beholdning af skovet træ og pyntegrønt også være dækket under skovbrandsforsikringen.

Foretages der en usædvanlig stor hugst af en betydelig del af det bevoksede areal, bør man for god ordens skyld kontakte sit forsikringsselskab og sikre, at skovbrandsforsikringen fortsat dækker det skovede træ, uanset den skovede beholdning er uforholdsmæssig stor.

Godtgørelse i henhold til den ovenfor refererede aftale med Miljøministeriet dækker også opskovede træeffekter uden tilsvarende begrænsninger.

Skovet træ eller pyntegrønt, der henligger under åben himmel, er på samme måde som træ på roden normalt ikke dækket under tegnede erhvervsforsikringer.

Sker det, at større partier oplagres i lagerrum, skure eller lignende, dækker skovbrandsforsikringen ikke sådanne partier. Det vil imidlertid være muligt at få sådanne partier dækket under en erhvervslysøreforsikring (og ligeledes en drifttabsforsikring), såfremt de opbevares under forsvarlig aflåsning.

Er der producenter, der i længere tid opbevarer træ eller pyntegrønt under sådanne forhold, kan det anbefales, at man tager kontakt med sit forsikringsselskab med henblik på vurderingen af mulige forsikringsdækninger herfor.

C. Forsikring under transport

Den største risiko for tab eller skader af juletræer og klippegrønt opstår under eller i forbindelse med transporten.

Det afgørende for, om og i hvilket omfang man som sælger skal (eller bør) forsikre varen i forbindelse med transport, er, hvornår risikoen for varen går

over til køber. Så længe sælger bærer risikoen, bør han overveje at tegne vareforsikring i denne periode.

Med mindre andet er aftalt mellem køber og sælger, er der (bortset fra tilfælde, hvor der sælges på INCOTERMS vilkår CIF eller CIP) ikke nogen pligt for parterne til at forsikre varen under transporten.

Sælges der eksempelvis i henhold til Pyntegrøntsektionens almindelige salgsbetingelser, vil køber normalt bære risikoen fra tidspunktet, hvor varen pålæsses lastbil. Transporten fra pålæsningsstedet til købers adresse er således købers ansvar og risiko. Det er således køber, der bør overveje at tegne transportforsikring for egen regning.

Dermed være ikke sagt, at sælger ikke ofte bør interessere sig for forsikringer af sådanne transportere. Det sker nemlig ofte, at i tilfælde hvor et parti lider betydelig skade eller totaltab under transporten, vil købers vilje og evne til at betale købesummen meget afhænge af, om hans risiko er forsikret.

Står køber uden forsikring, mister han videresalgsprouvet og står med et direkte tab svarende til sælgers krav på købesummen udover eventuelle transportomkostninger. Det ses ikke sjældent, at en sælger i sådanne tilfælde vil erfare betydelige vanskeligheder med at få købesummen betalt. Han vil således i realiteten komme til at bære risikoen for varen, uanset denne lå hos køber.

Handler man derfor, med en køber, hvis soliditet kan være tvivlsom - og har man ikke opnået fornøden sikkerhed for købesummens betaling - bør det nøje overvejes at stille krav i købsaftalen om, at køber er forpligtet til at transportforsikre varen og forelægge sælger kopi af forsikringsdokumentationen, inden varen leveres.

ADB forsikring

Den transportforsikring, der almindeligvis tegnes, er en transportforsikring på almindelige danske betingelser (ADB).

Denne forsikring dækker skader eller tab som følge af, at der under transporten sker en ulykkelig hændelse i form af brand, sammenstød, væltning og lignende.

Derimod dækker forsikringen ikke eksempelvis brækageskader, tyveri og skader i forbindelse med på- og aflæsning. Dette kræver, at forsikringen tegnes på såkaldte udvidede danske betingelser, der selvsagt er noget dyrere.

Den risiko, der umiddelbart er størst ved transporten, er formentlig, at hele vognlæsset bortkommer eller bliver stjålet. Dækning herfor vil kunne opnås ved at tegne forsikring på ADB vilkår med den tilføjelse, at forsikringen ligeledes dækker tyveri af hele kolli.

Man skal være opmærksom på, at de almindelige transportforsikringer først dækker fra det tidspunkt, hvor træet er pålæsset lastbil.

I perioden hvor træet henligger i skoven klippet eller skovet, og indtil varerne pålæsses lastbilen, er der normalt ikke dækning under vareforsikringen.

Salg på roden

Såfremt juletræer købes på roden - hvilket normalt betyder, at køber skal stå for fældning, netning og udkørsel - er levering i almindelighed sket på tidspunktet, hvor det enkelte træ fældes. Køber bærer derfor risikoen for enhver hændelse, der måtte ske med varen efter dette tidspunkt.

Imidlertid ses det ikke sjældent, at sælger som entreprenør for køber bistår denne med fældning, netning, udkørsel m.v., uanset partierne er solgt på roden. Har sælger påtaget sig sådanne forpligtelser, vil det i almindelighed betyde, at varen må anses for at være i sælgers varetægt, indtil varen er placeret på stedet, hvor den skal pålæsses lastbil.

Dette vil normalt betyde, at sælger i kraft af varetægtsreglerne vil bære risikoen for eventuelt tyveri, der måtte være sket i den periode, hvor han har påtaget sig at håndtere træet.

juletræs - skov - læ - planter

- sunde og velsorterede
- i udsøgte provenienser
- hurtig levering direkte til kunden
- vi viser gerne rundt i planteskolen
- og fremsender vores prisliste

AARESTRUP PLANTESKOLE
Aarestrupvej 162 • 7470 Karup ☎ 86 66 17 90 • 97 48 53 44

